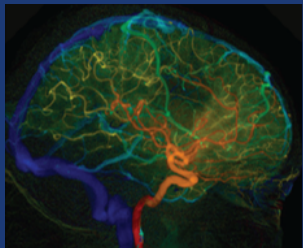

Wanneer aan een Hersensbloeding denken?

Frans Van den Bergh, interventioneel neuroradioloog

Caroline Loos, neuroloog

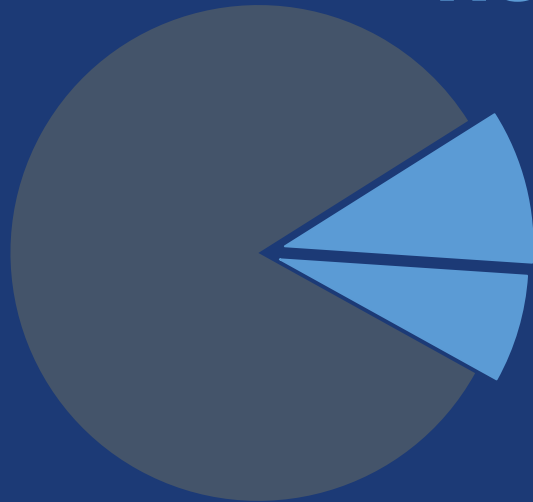
ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Introductie

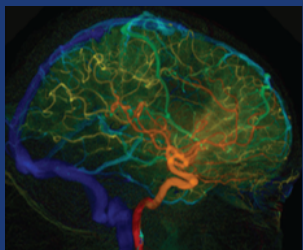
Herseninfarct (80%)

Hersenbloeding (20%)

Intracerebrale bloeding (ICB)

Subarachnoïdale bloeding (SAB)

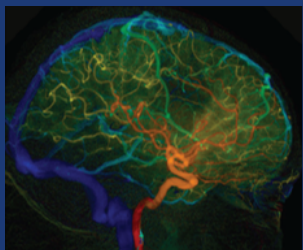
ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Casus 1

67 jaar, vrouw

- ▶ Om 9.30 uur opgestaan om naar toilet te gaan.
- ▶ Omstreeks 10.15 uur plots uitval linker arm en been. Hevige hoofdpijn. Misselijk en braken.
- ▶ Tensie 135/75 mmHg.
- ▶ Facialisparese links, hypertone paralyse arm en parese been, tactiele extinctie links. NIHSS 7

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Casus 1

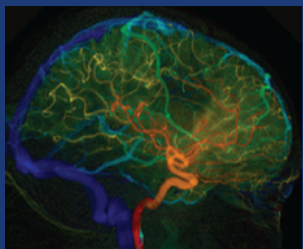
67 jaar, vrouw

Voorgeschiedenis

- Arteriële hypertensie
- 2017 Cryptogene ischemische stroke, waarvoor reveal-implantatie.

Medicatie

Asaflow 80 mg, Lipitor 40 mg, Aldactazine 15/25 mg

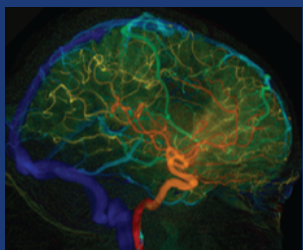
ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Kliniek ICB

Kliniek = herseninfarct

- ▶ Plots ontstane neurologische uitvalsverschijnselen (zwakte, gevoelsstoornissen, taal- of spraakstoornis)
- ▶ Vaak tekenen van verhoogde intracraniële druk (oa hoofdpijn, misselijkheid, verlaagd bewustzijn)
- ▶ Kliniek afhankelijk van de lokalisatie van de bloeding
- ▶ 25%: in de eerste 24 uur achteruitgang (bewustzijn en uitval)

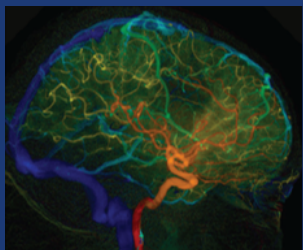

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Risicofactoren ICB

- ▶ Leeftijd
- ▶ Hypertensie
- ▶ Roken
- ▶ Alcoholmisbruik / abus
- ▶ Cocaïne / amfetamine
- ▶ Onderliggend chronisch cerebraal vaatlijden ('small vessel disease')
- ▶ Stollingsstoornissen (o.a. trombocytopenie, acute leukemie)
- ▶ 'Bloedverdunners' (o.a. plaatjesremmers, orale antistolling)

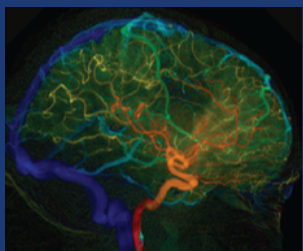
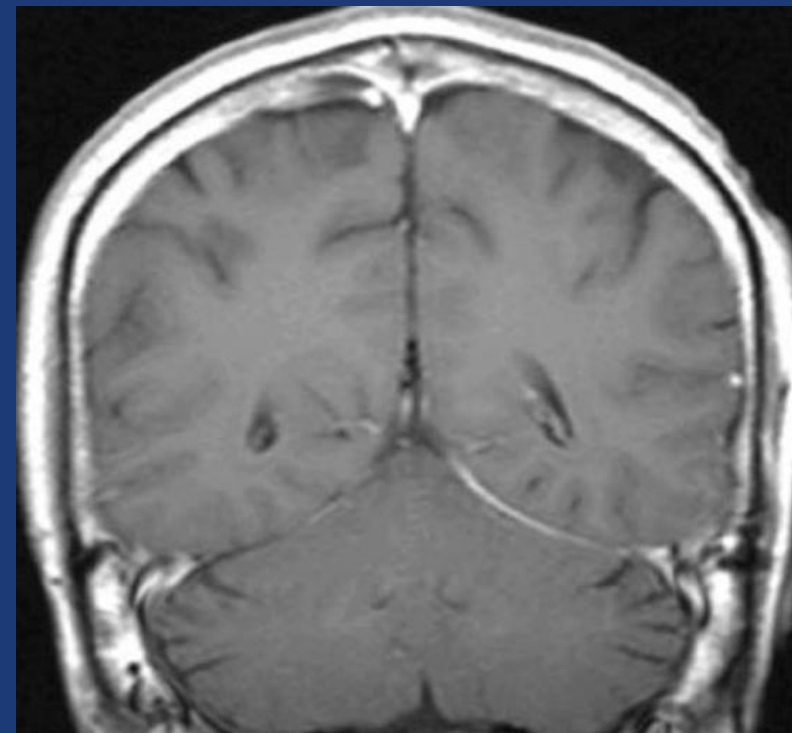

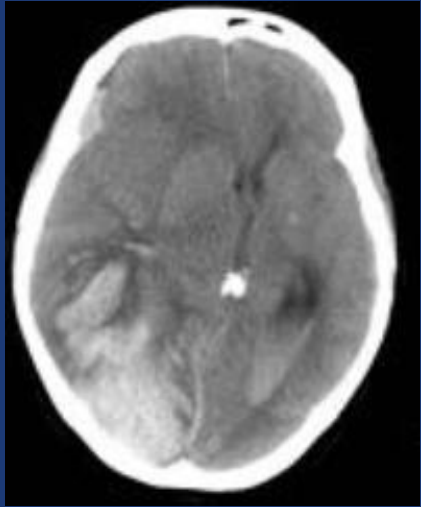
ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

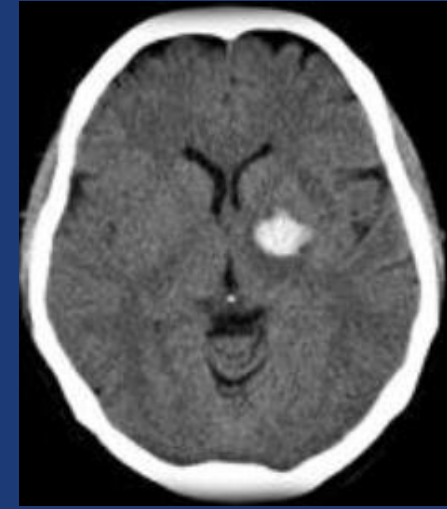
Beeldvorming - Locatie

- Intra-axiaal **intracerebraal**
 - Supratentorieel
 - Lobaire (20%)
 - Basale ganglia bloeding (70%)
 - Infratentorieel / achterste schedelgroeve (10%)
 - Pontiene bloeding
 - Cerebellaire bloeding

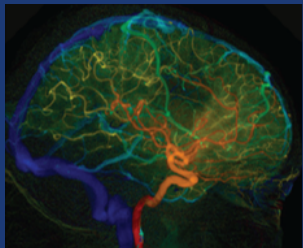
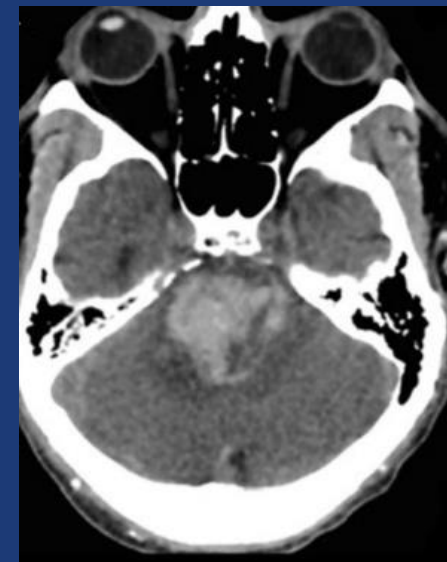
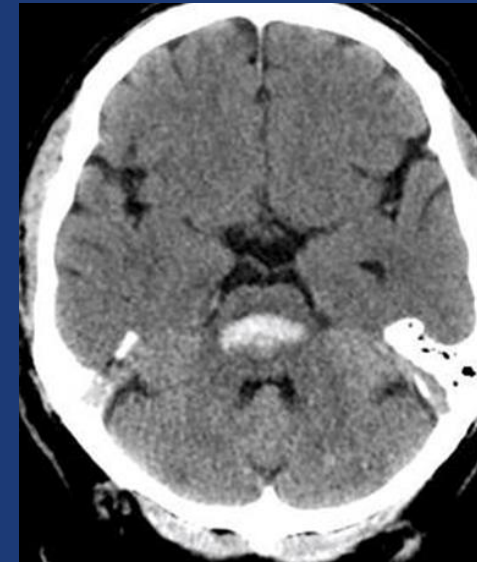

Supratentorieel

Infratentorieel

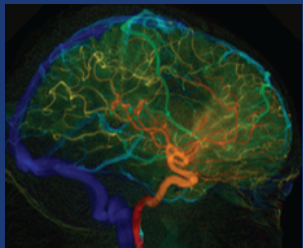

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Hematoom expansie

CT

- onregelmatige aflijning
- heterogene densiteit
- vocht – vocht niveau

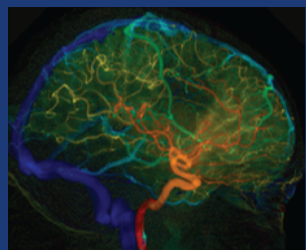
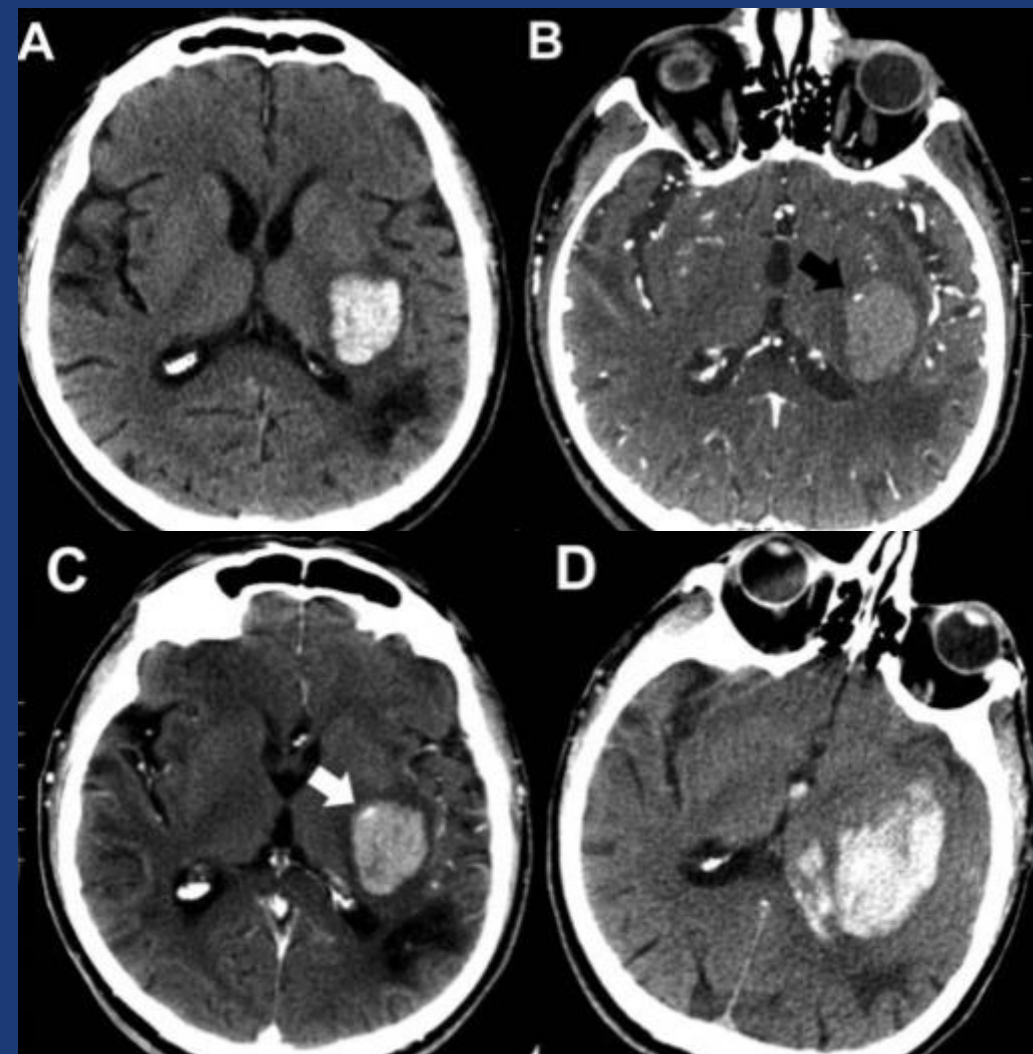
ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Hematoom expansie

CTA

- 'Spot sign'

Wada R et-al. CT angiography "spot sign" predicts hematoma expansion in acute intracerebral hemorrhage. Stroke. 2007

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

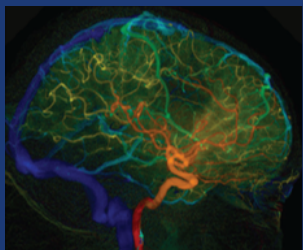
Etiologie ICB

75-85% primaire ICB

- Chronisch cerebrovasculair lijden of cerebral small vessel disease (cSVD)
- Cerebrale amyloid angiopathie (CAA)

15-25% onderliggende oorzaak

- Middelen: cocaine, amfetamines, medicatie, etc.
- Vasculair:
 - Courant: aneursyma, AVM
 - Zeldzamer: durale fistel, cerebrale veneuze sinusthrombose (CVST), vasculitis

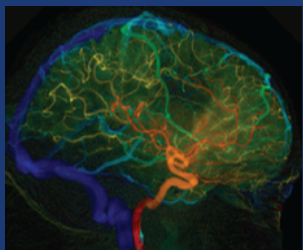

Prognose ICB

De prognose van ICB is en blijft somber

- ▶ Na 1 maand: mortaliteit 40%
- ▶ Na 1 jaar: 55 % overleden
- ▶ Na 1 jaar: 15-20% zelfstandig

De mortaliteit is de afgelopen 25 jaar niet verbeterd...

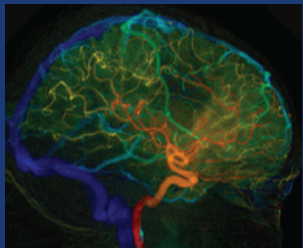
ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Casus 2

45 jaar, vrouw

- ▶ Omstreeks 18 uur plots acute zeer hevige hoofdpijn ('klop van de hamer', 'ergste hoofdpijn ooit').
- ▶ Misselijk en braken. Laatste half uur erg slaperig.
- ▶ Tensie: 185/90 mmHg.
- ▶ EMV 3-6-3, nekstijf, geen lateralisatie.

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Casus 2

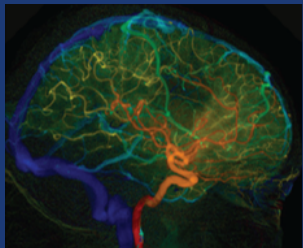
45 jaar, vrouw

Voorgeschiedenis

- Arteriële hypertensie
- Cyste ter hoogte van de nier
- Roken: 30 packyears

Medicatie

Bisoprolol 2.5 mg en Amlodipine 5 mg

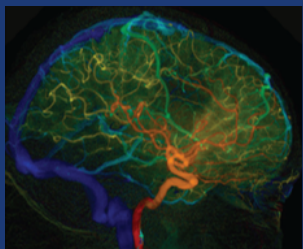
ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Kliniek SAB

Typisch: acute én zeer hevige hoofdpijn

- Veranderd bewustzijn / coma / acute verwardheidstoestand
- Tekenen van overdruk
 - Visusklachten/dubbelzien
 - Misselijkheid, braken
- Nekstijf
- Focale uitval: parese, taal- en spraakstoornis, pupilverschil

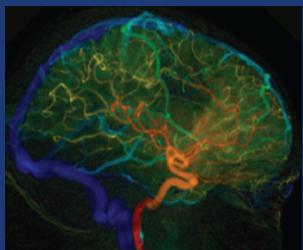

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Risicofactoren SAB

- ▶ Hypertensie
- ▶ Roken
- ▶ Nier- en leverziekten (polycystische nierziekte >>> leverziekte)
- ▶ Medicatie (anticoagulantia / trombocytenaggregatieremmers)
- ▶ Familiaal voorkomen (1^e graad)
- ▶ Cocaïne / amfetamines

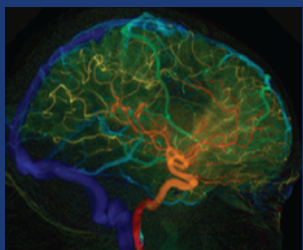
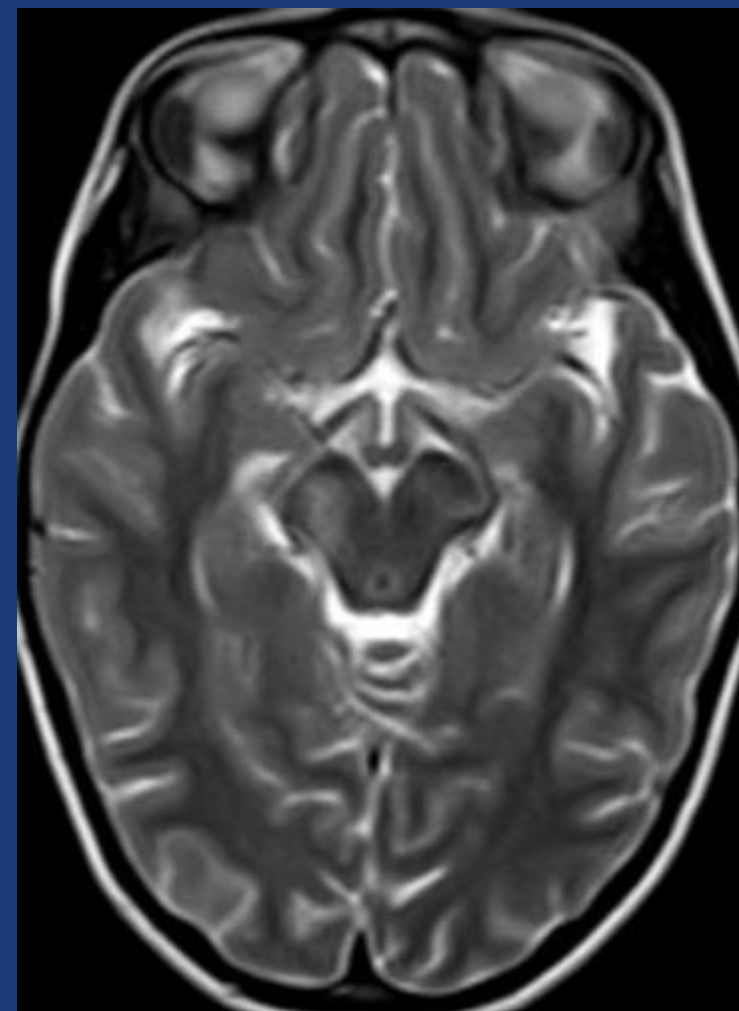
ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Beeldvorming - Locatie

- **Extra-axiaal**

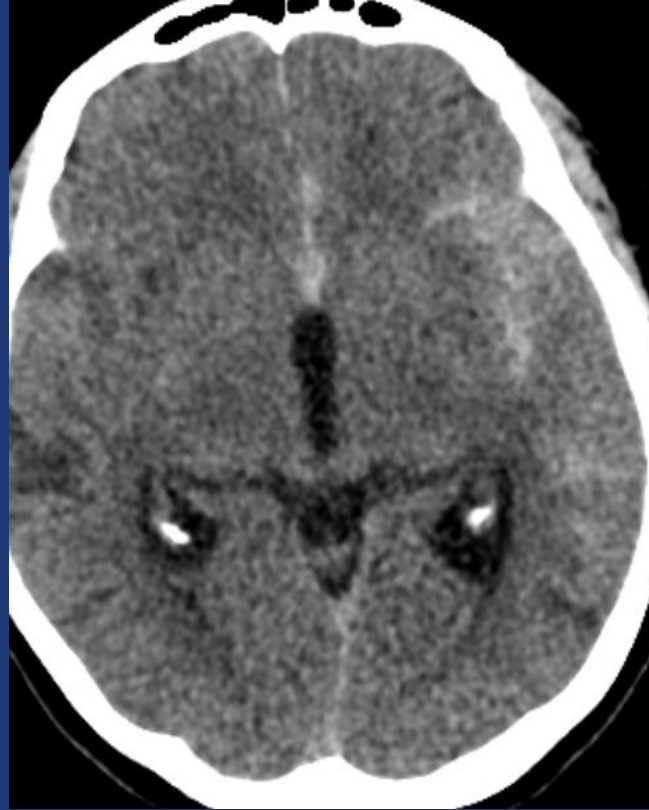
- epidurale / extradurale bloeding
- subdurale bloeding
- Subarachnoidale bloeding (SAB)
- Intraventriculaire bloeding

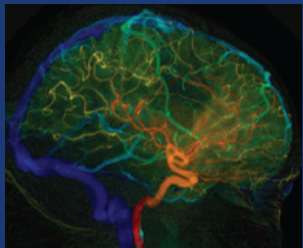
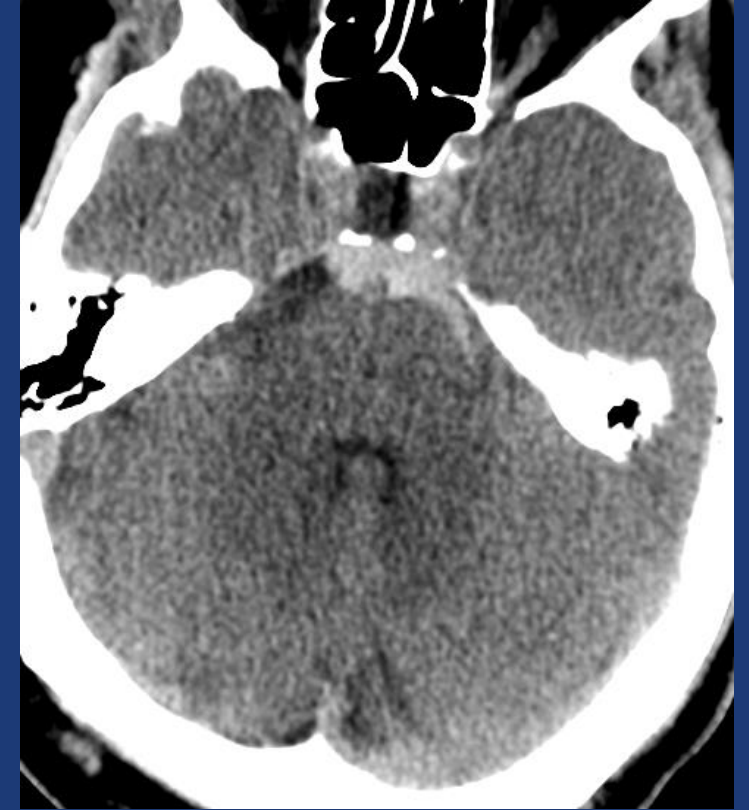
Interhemispherisch

Sylvische fissuur

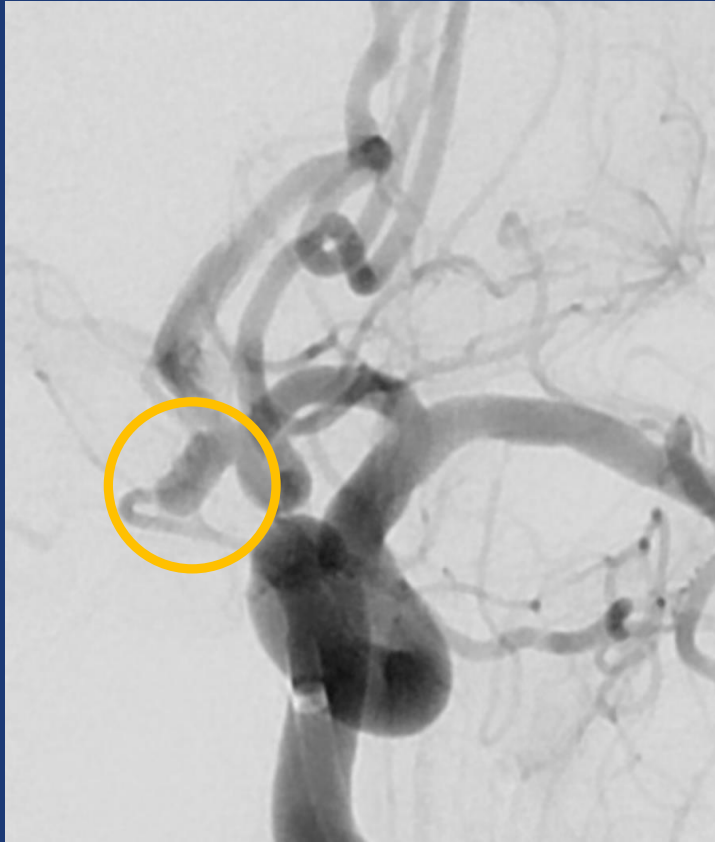

Perimesencephaal

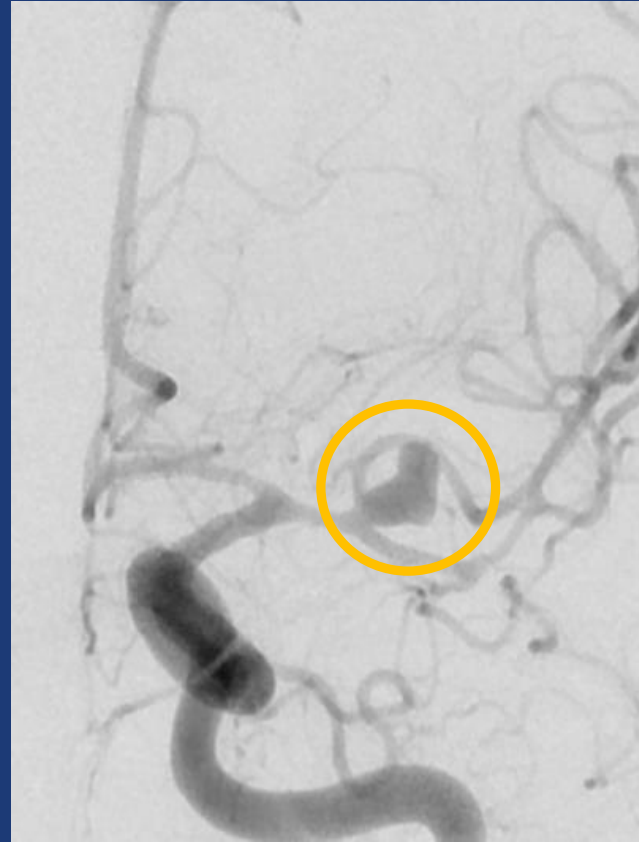

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

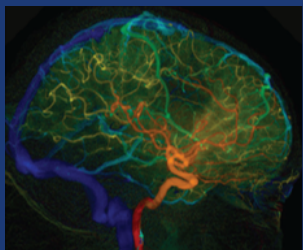
Interhemispherisch

Sylvische fissuur

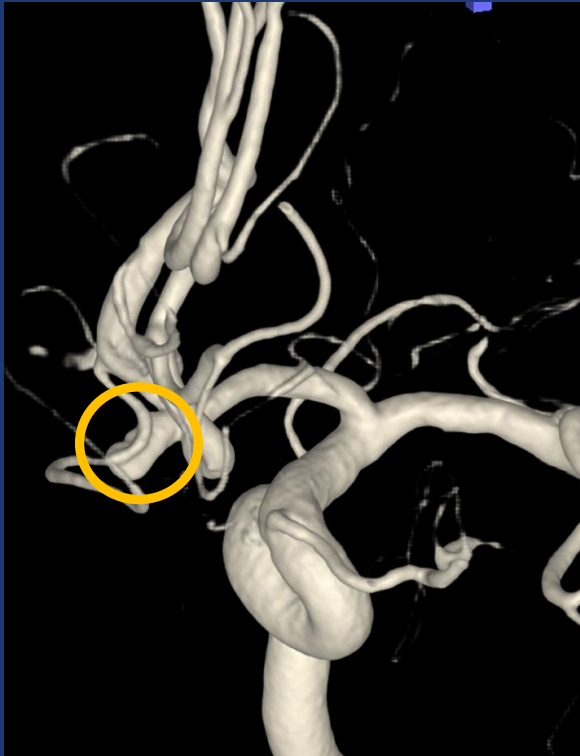

Perimesencephaal

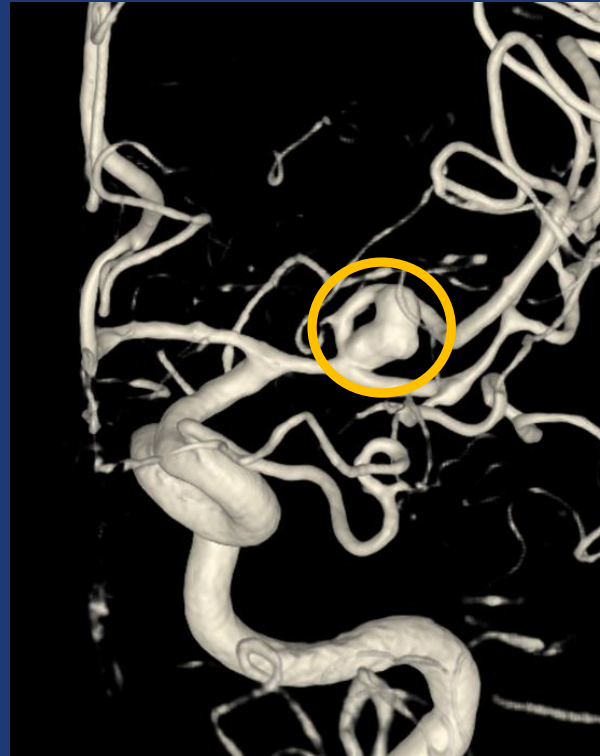

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

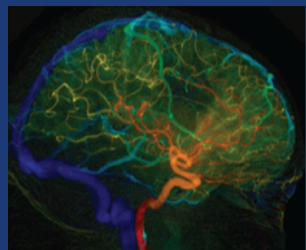
Interhemispherisch

Sylvische fissuur

Perimesencephaal

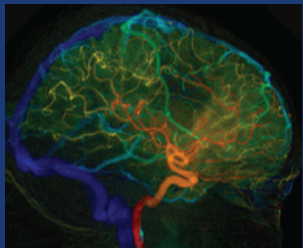
ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Prognose SAB

SAB over algemeen slechte prognose

- ▶ Ongeveer 50% overlijdt
- ▶ Ongeveer 1/3 zorgafhankelijk in het dagelijks leven
- ▶ Lange termijn restverschijnselen
 - ▶ neurologische uitvalsverschijnselen, cognitieve klachten, emotionele klachten, slaapproblemen, vermoeidheid, problemen seksualiteit, ...

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

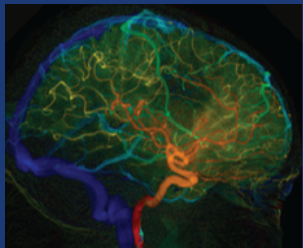
Take home message

- ▶ Middelenmisbruik (ICB/SAB)
- ▶ Onderliggende vaatmalformaties of secundaire oorzaak
- ▶ “Peracute hoofdpijn” = SAB

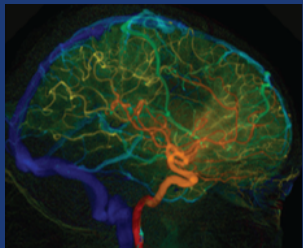
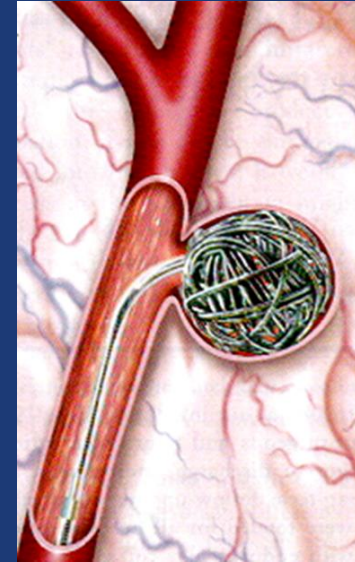
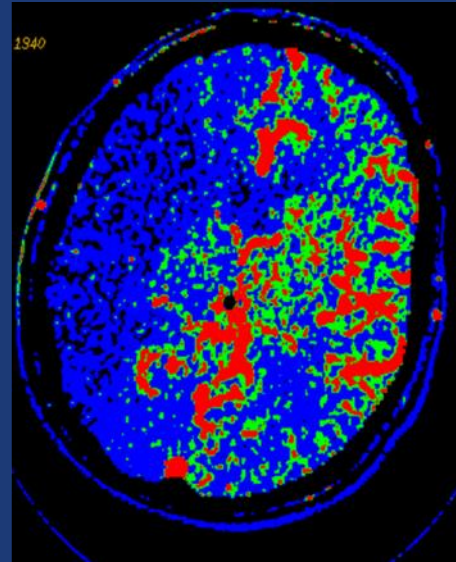
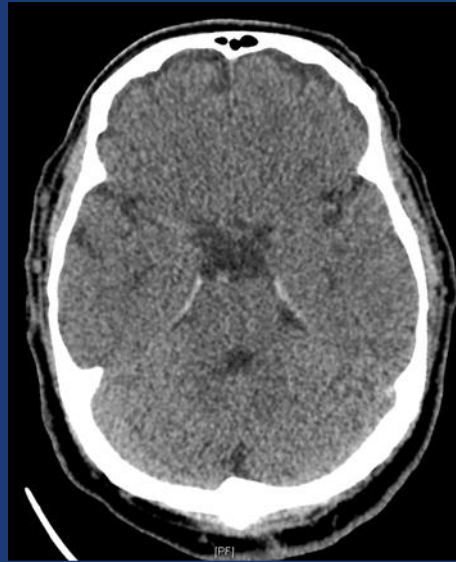
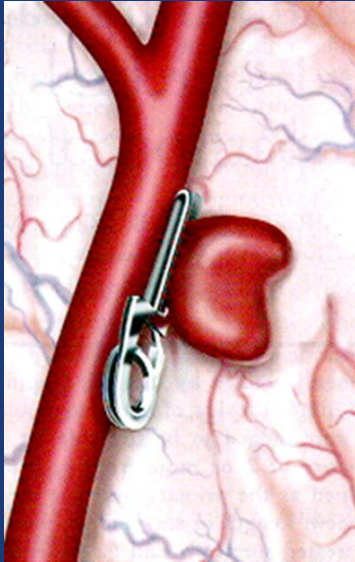
- ▶ Cerebral small vessel disease
- ▶ Cerebrale amyloid angiopathie
- ▶ Medicatie-gerelateerd: orale anti-stolling

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018

Hartelijk dank

ACUTE BEROERTEZORG IN MULTIDISCIPLINAIR PERSPECTIEF
17 november 2018